

Unes petites obres de manteniment permeten trobar a la part baixa del presbiteri nous frescos del segle XII

Les pintures amagades de Taüll

Joan Tort
LLEIDA

L'església romànica de Sant Climent de Taüll (Alta Ribagorça) estava molt més decorada amb pintures murals del que es podia pensar. Una petita obra per millorar la il·luminació interior ha permès descobrir de manera casual les restes de nous frescos a la part baixa del presbiteri.

Es tracta d'unes sanefes amb motius geomètrics que serien la part final de les pintures presidides pel reconegut pantocràtor. Les parts baixes de l'absis central amagaven aquesta joia. "Són pintures romàniques del segle XII i tot fa pensar que l'autor seria el mateix Mestre de Taüll, responsable també del pantocràtor", segons explicava ahir Pere Rovira, responsable del Centre de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat.

Rovira va qualificar la troballa de "molt important", malgrat que les restes no aporten nova infor-

mació iconogràfica sobre els frescos de Sant Climent. La seva vàlua es deu a l'escassetat de fragments de pintura romànica que permetin explicar com aquesta es finalitzava i es lliurava a terra. Segons aquest tècnic, no hi ha altres exemples a Catalunya perquè s'han perdut.

Tot fa pensar que quan es va aixecar mig metre l'altar major, aquesta part del mural va quedar sepulrada. Ara el govern estudia

Tot fa pensar que l'artífex de les pintures és el mateix Mestre de Taüll, autor del pantocràtor

ampliar la intervenció a tot l'absis per descobrir i recuperar la resta d'aquesta franja final. La intervenció obligaria a desmuntar temporalment l'altar.

Reivindicacions

Malgrat tot, Joan Peralada, alcalde de Vall de Boí, ha volgut deixar clar que mentre durin les obres no es tancarà el temple a les visites, ja que la descoberta serà un valor afegit per atreure més visitants. Peralada no va perdre l'oportunitat i va insistir un cop més a demanar que el pantocràtor original, ara exposat al MNAC, torni a Sant Climent de Taüll.

Aquesta és la segona troballa després d'un fresc de Caïn i Abel que es va localitzar i conservar *in situ* durant les obres de restauració dels anys 2000 i 2001. La notícia, a més, coincideix amb la commemoració, aquest diumenge, del vuitè aniversari de la declaració del romànic de la Vall de Boí Patrimoni de la Humanitat. ■

A dalt, visió general de l'absis, amb les pintures reproduïdes al fons i la part baixa del presbiteri on han aparegut noves traces del mural originari. A baix, un tècnic enfoca un dels fragments localitzats
■ MARTA LLUVÍCH / ANC

ElComentari

Ignasi Aragay
iaragay@avui.cat

Fam, amor i memòria

Fam i amor mantenen unit l'engranatge del món. Ho diu Freud a partir de Schiller, segons llegeixo a *El malestar en la civilització*, el clàssic de Sigmund Freud traduït ara per Josep-Maria Terricabras i publicat per Accent. Deuen tenir raó. Hi penso mentre em dirigeixo, amb la panxa que em fa rau-rau, al dinar de presentació del llibre de Ramon Serrano, editor passat a novel·lista. Es fan les tres abans de poder clavar

queixalada al pernil, perquè l'entusiasme de la Rosa Regàs per l'obra no té fi. A la Rosa l'ha seduït la veu-riu de la protagonista narradora, que rememora la vida d'una família castigada per la postguerra franquista. *Mi madre, bolitas de paraguas* (Ed. Azacanes) és un cant contra l'oblit. 40 anys de silenci més 30 anys d'amnèsia han tingut el contraefecte d'excitar la memòria dels vençuts, que es ramifica i creix a cada generació.

Des de Freud sabem que oblidar no comporta l'anul·lació de l'empremta de la memòria. Sempre en queda rastre, ni que sigui al subconscient. Que Rouco Varela demani oblidar entra dins la desgraciada lògica de l'Església espanyola. Però que Zapatero es faci l'orni i que Garzón hi jugui, ja no tant. Seguint amb Freud, ZP i el superjutge estan anant massa enllà en la renúncia al plaer propi (en aquest cas, el plaer de fer justícia

“La conservació del passat en la vida psíquica és més aviat una regla que una excepció sorprenent”, escriu Freud

històrica) en benefici d'un suposat avenç civilitzatori. Aquest preu ja el va pagar amb escriure la Transició. L'única pulsació a la qual hem de renunciar és la de Tàntos, que precisament va ser el pilar de Franco. ZP no pot instal·lar-se en un innocent i amnèsic Eros si abans no reconeix i enterra el mal que l'ha precedit. “La conservació del passat en la vida psíquica més aviat és una regla que no pas una excepció sorprenent”. Freud *dixit*.